

Latvijas Komunistiskās (boļševiku) partijas
(LK(b)P)

Madonas apriņķa komiteja

Vēsturiskā izziņa

PA - 123. fonds

1940. g.-1941. g.; 1944.g. - 1949. g.

No 1920.g. līdz 1940. gada pirmajai pusei LKP nelegālās organizācijas Madonas apriņķī nebija.

LKP legalizācijas brīdī 1940. g. jūnijā Madonas apriņķī bija tikai 3 komunisti. ¹⁾

1940. g. 30. jūnijā LKP CK Sekretariāts apstiprināja LKP Malienas apgabala organizācijas komitejas pirmo sekretāru organizatoru. ²⁾ LKP Malienas apgabala komiteja, kas atradās Madonā, vadīja apgabalu partijas organizāciju.

1940. g. 15. augustā LKPCK no lēmuma likvidēt LKP apgabalu organizācijas un to vietā izveidot 19 (pēc administratīvi teritoriālā iedalījuma) apriņķu un 4 pilsētu LKP organizācijas. Līdz ar to LKP Malienas apgabala komitejas vietā izveidoja LKP Madonas apriņķa komiteju (AK), 7 cilvēku sastāvā LKP vadīja Madonas apriņķa organizāciju.

1940. g. 8. oktobrī LKP kļuva par Vissavienības Komunistiskās (boļševiku) partijas (VK(b)P) sastāvdaļu un ieguva nosaukumu LK(b)P. Saskaņā ar VK(b)P statūtiem partijas šūniņas tika pārdēvētas par partijas pirmorganizācijām.

LK(b)P Madonas apriņķa organizācijas pirmā kopsapulce notika 1940. g. 9. decembrī. ³⁾

LK(b)P Madonas apriņķa komitejas struktūra bija šāda: ⁴⁾

- pirmais un otrais sekretārs,
- sekretāra palīgs,
- propogandas un agitācijas nodaļa
- kadru nodaļa
- organizatoriskā darba un instruktoru nodaļa (tās sastāvā - statistikas un vienotas partijas biedra kartes sektors).

1) LVA, PA-101. f., 2. apr., 69. l., 2., lp.

2) Turpat, 1. apr., 7.l., 5. lp.

3) Turpat, 2. apr., 69.l., 2. un 5. lp.

4) Turpat, 361. l., 28. lp.

1940. gadā (LK (B)P Madonas apriņķa organizācijas sastāvā ietilpa 5 partijas pirmorganizācijas, 1941. g. maijā - 7. ⁵⁾

Sākoties vācu okupācijai 1941. gada jūnijā, apriņķa komiteja darbību pārtrauca.

1943. g. augustā nodibināja Madonas apriņķa partijas pagrīdes komiteju ⁶⁾. No 1943. g. oktobra līdz 1944. g. augustam to vadīja jaunizveidotā LK(b)P Vidzemes apgabala komiteja. ⁷⁾

Pēc varas atjaunošanas Madonā (1944. g. 13. augustā) LK(b)P Madonas AK legalizējās. 1944. g. 13. novembrī LK(b)P CK apstiprināja tās sastāvu: pirmais un otrais sekretārs, Valsts drošības tautas komisariāta Madonas apriņķa nodaļas priekšnieks, Iekšlietu tautas komisariāta Madonas apriņķa nodaļas priekšnieks, LK(b)P Madonas AK propogandas un agitācijas nodaļas vadītājs. ⁸⁾

Vēlāk LK(b)P Madonas AK locekļus ievēlēja partijas apriņķa atskaites vēlēšanu sapulcē (no 1947. g. - konferencē) un AK plēnumā ievēlēja sekretārus un apriņķa komitejas biroju. Biroja un AK personālais un skaitliskais sastāvs mainījās. 1945. gadā AK locekļu skaits - 23 un birojā - 7 ⁹⁾; 1949. gadā - 25 un birojā - 7. ¹⁰⁾

1944. g.-1948. g. LK(B)P Madonas AK sastāvā bija šādas struktūrvienības: ¹¹⁾

- propogandas un agitācijas nodaļa;
- organizatoriskā darba un instruktoru nodaļa
(tās sastāvā - statistikas un vienotas partijas biedra kartes sektors)
- militārā nodaļa
- kadru nodaļa

5) LVA, PA-101. f., 2. apr., 524. l., 76. lp., un 526. l., 135. lp.
 6) LVA, PA-301.f., 1. apr., 29. l., 29. lp. un История Коммунистической партии Советского Союза.-М., 1970.-Т.5, кн. I. - С.693.
 7) Коммунистическая партия Латвии в цифрах. 1904-1983 г.г. - Рига, 1984. - С.52.
 8) LVA, PA-101. f., 3. apr., 12. l., 79. lp.
 9) LVA, PA-101.f., 10. apr., 128. l., 59. lp.
 10) LVA, PA-123. f., 5. apr., 1. l., 25. lp., un 2. l., 88. lp.
 11) LVA, PA-101. f., 3. apr., 13. l., 114. lp.

- 3 -

Ar VK(b)P CK 1949. g. 24. decembra lēmumu un LK(b)P CK 1949. g. 30. decembra sēdes biroja lēmumu Latvijas PSR nodibināja 58 lauku rajonus.

LK(b)P apriņķu un pagasta komitejas likvidēja, to vietā izveidoja LK(b)P rajonu komitejas. ¹⁹⁾ LK(b)P Madonas AK vietā tik nodibināta LK(b)P Madonas rajona komiteja. ²⁰⁾

Daļu Madonas apriņķu pagastu pievienoja Ērgļu, Gaujienas, ~~Krustpils~~, Pļaviņu un Varakļānu rajoniem.

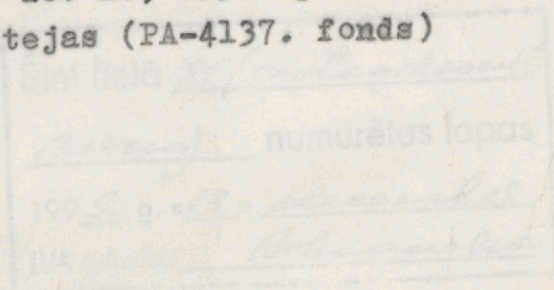
1. kat. arhiviste

Ta

T. Jakovļeva

19) LVA, PA-101. f., 12. apr., 26. l., 193. lp.

20) Sk. LKP Madonas rajona komitejas (PA-4137. fonds)
vēsturisko izziņu.

Šinī lietā 81/astvadesmīt
Bešņaj numurētas lapas
199 g. g. «13.» decembra
LVA arhivists Bešņaj